

Національний технічний університет України
"Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського"

Теорія складності

Дослідження $coNP$ -повної задачі

Задача визначення того, чи даний граф не має циклу Гамільтона

ФІ-13 Дідух Максим

Фізико-технічний інститут

Кафедра математичних методів захисту інформації

2022

Дослідження $coNP$ -повної задачі

7 грудня 2022

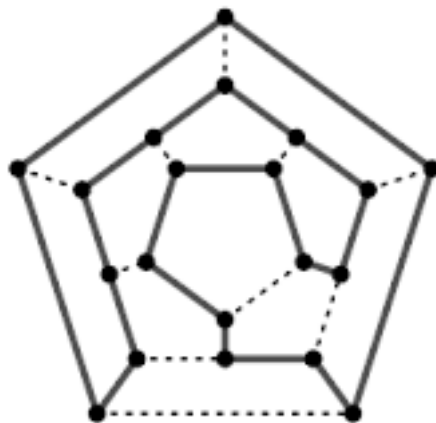
Зміст

1	Вступ	2
1.1	Постановка задачі	2
1.2	Історія виникнення та наявні модифікації	2
2	Практичне застосування	2
3	Доведення складності	2
4	Розв'язок	4
4.1	Наявні методи розв'язку	4
4.2	Наявні ефективні часткові розв'язки задачі та модифікацій	4
5	Список використано літератури	4

1 Вступ

Граф G називається *гамільтоновим*, якщо існує цикл, що містить кожну вершину рівно один раз. Такий цикл носить назву гамільтонового. Також слід зазначити, що існує поняття гамільтоновго шляху (це знадобиться при доведенні складності): граф G має *гамільтонів шлях* з вершини s у вершину t , якщо є маршрут між цими вершинами, який містить усі вершини рівно один раз.

Взагалі, це поняття пішло від Вільям Гамільтон (англ. *William Hamiltonian*), який вигадав не дуже вдалу гру під назвою "ікосіанська гра"(англ. "*icosian game*"), завданням якої був пошук гамільтонового циклу на додекаедричному графі (і можливо на його підграфах).

мал. 1 гамільтоновий цикл на додекаедрі [change resolution](#)

Хоча означення гамільтонового графу дуже схоже з означенням ойлерового графу, виявляється, що ці дві концепції поводяться досить по-різному. Якщо теорема Ойлера дає нам чіткий критерій ойлеровості, то для гамільтонових графів немає аналогічного твердження. Як з'ясувалось, перевірка графу на наявність гамільтонового циклу є NP -повною задачею.

1.1 Постановка задачі

Дано: неорієнтований граф $G = (V, E)$, де $V = \{v_1, v_2, \dots, v_n\}$ - множина вершин, $E = \{e_1, e_2, \dots, e_k\}$ - множина ребер. Перевірити, що даний граф не має циклу гамільтона. Цю задачу будемо позначати **NON-HAM-CYCLE**.

1.2 Історія виникнення та наявні її модифікації

2 Практичне застосування

3 Доведення складності

Доведемо, що **NON-HAM-CYCLE** є $coNP$ -повною. Для цього нам знадобиться довести додаткове твердження.

Твердження 1: задача перевірки графа на наявність гамільтонового циклу належить класу NP -повних задач (далі: **HAM-CYCLE**)

■

Спочатку покажемо, що задача перевірки орієнтованого графу на наявність гамільтоновго шляху з вершини s у вершину t (далі **D-HAM-PATH**) є NP -повною.

1. **D-HAM-PATH** є NP -повна?

Нехай G — орієнтований граф. Ми можемо перевірити чи потенційний шлях $s \rightarrow \dots \rightarrow t$ є гамільтоновим за поліноміальний час. Тепер спробуємо побудувати поліноміальне зведення $3SAT \leq_p \text{D-HAM-PATH}$, щоб закінчити доведення повноти.

[а точно 'множник'?](#)

Нехай $\phi = \bigwedge_{i=1}^m \phi_i$ має n змінних і m множників. Щоб спростити доведення, припустимо, що жоден множник в ϕ не містить змінної x_i і її заперечення $\bar{x}_i$.

1. Спочатку, для кожної змінної x_i , ми генеруємо $2m + 1$ вершину з назвою $v_{i,j}$ і додаємо орієнтовані ребра $(v_{i,j}, v_{i,j+1})$ і $(v_{i,j+1}, v_{i,j})$, для $0 \leq j \leq 2m$.
2. Далі ми з'єднуємо вершини, пов'язані з різними змінними, додаючи чотири спрямовані ребра $(v_{i,0}, v_{i+1,0})$, $(v_{i,0}, v_{i+1,2m+1})$, $(v_{i,2m+1}, v_{i+1,0})$ та $(v_{i,2m+1}, v_{i+1,2m+1})$.
3. Далі створюємо вершини під назвою c_j . Якщо x_i з'являється у множнику ϕ_j без доповнення, додаємо орієнтовані ребра $(v_{i,2j-1}, c_j)$ та $(c_j, v_{i,2j})$. Інакше, якщо x_i міститься з доповненням, то додаємо орієнтовані ребра $(v_{i,2j}, c_j)$ та $(c_j, v_{i,2j-1})$.
4. В кінці, ми додаємо дві додаткові вершини s і t . Після цього додаємо нові ребра $(s, v_{1,1})$, $(s, v_{1,2m+1})$, $(v_{n,1}, t)$ та $(v_{n,2m+1}, t)$. Граф згенерований G_ϕ (див. рис.2). [add picture number2](#)

Тепер, треба показати, що ϕ задовільна тоді та лише тоді, коли у графі G_ϕ є гамільтонів шлях з s у t . Припустимо, що ϕ - задовільна. Тоді ми можемо відвідати кожну вершину починаючи з s йдучи з $v_{i,0}$ до $v_{i,2m+1}$ з ліва на право, якщо x_i - позитивна, і з $v_{i,2m+1}$ до $v_{i,0}$ з права на ліво, якщо x_i - негативна, і закінчити в t після відвідування $v_{n,0}$ або $v_{n,2m+1}$. Крім того, кожна 'clause' вершина може бути відвідана, згідно з припущенням, що кожна 'clause' ϕ_i має декілька літерлів $l_i = x_k$ або $l_i = \bar{x}_i$, які є позитивними. Кожна вершина c_j може бути відвідана використовуючи ребра $(x_k, 2j-1, c_j)$ або $(c_j, x_k, 2j)$ у першому випадку, і $(x_k, 2j, c_j)$ і $(c_j, x_k, 2j-1)$ у другому випадку, оскільки шлях йде вправо на графі для позитивних змінних, і шлях йде вліво для негативних змінних. Тому G_ϕ має гамільтонів шлях, якщо ϕ задовільна.

І навпаки, припустимо, що G_ϕ має гамільтонів шлях (s, t) , позначимо його P . Зазначимо, що G_ϕ без [clause vertices](#) є гамільтоновим, тому нам потрібно показати, що шлях не "заламається" після відвідування [clause vertex](#). Якщо більш формальніше: потрібно показати, що якщо P відвідує $v_{i,2j-1}$, c_j , v у відповідному порядку, тоді $v = v_{i,2i}$. Нехай $v \neq v_{i,2i}$. Тоді зазначимо, що єдиними вершинами, які входять в $v_{i,2j}$ є $v_{i,2j-1}$, c_j , $v_{i,2j+1}$, а виходять з нього лише $v_{i,2j-1}$ та $v_{i,2j+1}$. Тому $v_{i,2j}$ має бути відвідана з $v_{i,2j+1}$, але тепер шлях замається і не може продовжуватись, оскільки $v_{i,2j-1}$ вже відвідано. Аналогічний аргумент показує, що P відвідує $v_{i,2j}$, c_j , v у відповідному порядку, тому $v = v_{i,2j-1}$. Отже, гамільтонів шлях в G_ϕ відвідує вершини в порядку від x_1 до x_n , чергуючи [clause vertices](#) вершини між змінними, пов'язаними з тією самою змінною. Тому, значення змінних x_i добре визначається, якщо помітити, у якому напрямку шлях йде через вершини x_i у графі G_ϕ . За побудовою це присвоєння буде задовільняти ϕ , оскільки воно робить літерал у кожній [clause](#) позитивним.

Зведення відбувається за $O(mn)$ час, який є поліномом довжини вхідних даних.

2. HAM-CYCLE $\in NP$?

Якщо довільна задача, належить класу NP , тоді, маючи «сертифікат», який є розв'язком цієї задачі та екземпляр проблеми (граф G і додатне ціле k , у цьому випадку), ми зможемо верифікувати (перевірити, чи надане рішення правильне чи ні) сертифікат за поліноміальний час. Сертифікат — це послідовність вершин, що утворюють гамільтонів цикл у графі. Ми можемо верифікувати розв'язок, перевіривши, що всі вершини належать графу, і, що кожна пара вершин, що належать розв'язку — суміжна.

Це можна зробити за поліноміальний час, тобто $O(V + E)$, ось псевдокод верифікації сертифікату для графу $G(V, E)$:

```
value = 1 fix spacing
```

для кожної пари $\{u, v\}$ у підмножині V :

    перевірити, що між цими вершинами є ребро

    якщо ребра немає, то повернути 0 і завершити цикл

якщо `value = 1`:

то повернути 1 (розв'язок коректний)

інакше:

повернути 0 (розв'язок неправильний)

3. **HAM-CYCLE** NP -складна?

Щоб довести, що **HAM-CYCLE** є NP -складною, ми повинні звести добре відому NP -складну задачу до даної.

4 Розв'язок

4.1 Наявні методи розв'язку

4.2 Наявні ефективні часткові розв'язки задачі та модифікацій

5 Список використаної літератури